

חפשו אותנו בטלגרם
@newspaperil

ג'ס קרטנר-מורלי

גרדיאן

בוקר אחד באוגוסט אשתקד שיחקה אנה וינטור טניס עם המאמן שלה בבית הקיץ שלה בלונדון. השוכן על שטח המשתרע על פני כ-160 דור. היא שמה לב שהוא נראה קצת פוור דעת. "אשתו היתה לקראת לידה", היא אומרת, "לכן חשבתי שהוא קצת לחוץ". אוראז היא גיל-תה שהם מושכים מספר בלתי רגיל של צופים. אמנם הבית היה גדוש בכני משפחה, אבל השעה היתה מוקדמת יחסית לשעת היקיצה של שוכני הבית בסופי שבוע ("אני אשה של בוקר", אומרת וינטור, שמבחינתה להישאר אחרי 5:00 במיטה זה בגדר התפנקות). כשהתכוננה לחבטת הגשה, שמעה מכוננית נעצרת. "אני די אובססיבית-כפייתית בקשר לאורחים ומקום הלינה שלהם. חשבת: אני לא מחכה לאף אחד אחר, אין לי עוד חדרים פנויים. אז מי זה? ופ"תאום חשבת: האיש הזה נראה כמו רוג'ר (פדרר) ידיד טוב של וינטור). והאשה נראית כמו מירקה (רעייתו). והילדים נראים כמו התאומים שלהם".

התברר שבי שאפר, בתה של וינטור, אירגנה טורניר טניס בין משפחות וינטור לפדרר, "זו המתנה הטובה ביותר שבת יכולה לתת לאמא שמשוגעת על טניס. שיחקו תי זוגות עם רוג'ר נגד שניים מהאחיינים שלי".

במשרדה בקומה ה-25 הצופה על מנהטן, מאחורי שולחן מהגוני מושחר בעיצוב אלן בוקסבאום, שממנו היא שולטת על עולם האופנה זה שלושה עשורים, היא נשענת לאחור בכיסאה ומחייכת. "ניצחון, כמוכן".

המשך בעמ' 2

וינטור איז קאמינג

היא מכתירה מלכים בתעשיית האופנה, מקורבת לחוגים פנימיים בווינגטון ונחשבת לאישיות חשובה בעולם האמנות, אך תפקידיה רחוקים מלשקף את מעמדה. **אנה וינטור**, עורכת "ווג" בשלושת העשורים האחרונים, מסבירה בראיון נדיר למה התפעלה ממישל אובמה ומדוע היא סבורה כי העידן הדיגיטלי הוא "תור הזהב של העיתונות"

המשך מעמ' 1

כמובן. אנה וינטור משחקת כדי לנצח בכל מה שהיא עושה. היא העורכת הראשית של "ווג" האמריקאית ומנהלת אמנותית של חברת האם "קונדה נאסט", אך תפקידיה רחוקים מלשקף את מעמדה האיקוני. "ווג" שימש לה כקרב קפיצה ממנו היא נהפכה לשחקנית מרכזית בתרבות ובפוליטיקה. היא מכתירה מלכים בתעשיית האופנה, מקורבת לחוגים פנימיים בווייט גטון (היא היתה מגייסת הכספים הרביעית בגודלה של אוכמה בקי מפיין 2012), היא נחשבת לאישיות חשובה בעולם האמנות (מכון התלבושות של המטרופוליטן קרוי על שמה מ-2014) וקיבלה תואר דיים של האימפריה הבריטית. אפילו את התספורת שלה – השיער הבלתי חדיר, ששום שיער ממנו לא משה ממקומה באופן לא טבעי, כפי שנראה בתצלומים – אפשר לזהות מן החלל.

אגדת אנה וינטור נובעת מכוח באותה מידה שהיא נובעת מאופנה. היא חייבת חוב גדול לסרט "השטן לובשת פראדה" מ-2006, שבו גילמה מרייל סטרייפ את העורכת הקרחונית כקריקטורה של וינטור ויצרה דמות המזוהה מאז בתרבות הפופולרית. הפרסום של וינטור גדול עד כדי כך, שהשמועה בלבד על פרישתה שלחה גלי הלם בעור למות האופנה והתקשורת.

לא מחפשת הכרה

כמשרדה שוררת אווירה של גינני שגירות. אין סימן לעיצוב מתועש, אין קטסוסים אופנתיים ואין הליכון. הקיר הדרומי עשוי זכוכית, ודרכו חודר אור כסוף המשתקף ממגדלי הרובע הפיננסי. תמונות ממוסגרות של בנה צ'רלס ושל בי (שנישאה לבנה של פרנקה סוואני, עורכת "ווג" איטליה המנוחה) מוצגות במקום בולט על שולחן העבודה שלה, על אדן החלון ובין ווג עצים ננסיים הנציצים כקופים על הדלפק הצבוע באפור כהה. נוריות רעננות בצבעי אדום ונחושת ממלאות אנרגטל תכלת עשוי מחרסינה, ובכלי מזכוכית מסודרים עפרונות HB מחודדים.

וינטור לובשת שמלה של ארדם ממשי כהה עם הדפסי פרחים ועל צווארה שתי מחרוזות נוצצות. מעיל בצבע ורוד-כחלחל וצעיף ירוק מונחים על אחד הכיסאות בפינה לצד תיק עור שחור קטן של ויקטוריה בקהאם.

נראה לי שזהו רגע מתאים לודא את אמיתותן של כמה מהאגדות על אנה וינטור. מה בנוגע לשהייה של 20 דקות בלבד במסיבות? "טוב, זה תלוי במסיבה. אם זה שבוע האופנה, סביר להניח שאכנס ואצא. אבל פעמים רבות אני נשארת הרבה יותר זמן". היא

תשובות

- הפרעה נפשית שמתבטאת בתאווה כפייתית לספרים, בעיקר לצבירתם.
- חושן שפירושו: תאווה לאכילת ספרים או לפחות לעיתםם.

וינטור לצד קרל לגרפלד, 2013. "סטנדרט בפני עצמו", ספדה לו צילום: טוני גוטיירס/אי-פי; תמונת השער: Tyler Mitchell / © ArtPartner

לערוך את "ווג" הבריטי, אך חזרה לניו יורק כעבור שנתיים. הגיליון הראשון של "ווג" האמריקאי בעריכתה, בנובמבר 1988, הציג על השער את הדוגמנית הישראלית מיכאלה ברקו בג'ינס. האנדוקטה המפורסמת מספרת שהתקשרו למשרדי "ווג" מבית הדפוס לברר אם אכן קיבלו את תצלום השער הנכון. זה היה רמז לשינוי שעומד להתחולל באופנה, מ"משהו הפונה לקבוצה קטנה, למשהו שמדבר לכל אחד. זה היה השינוי המדהים ביותר שראיתי".

בשלושת העשורים האחרונים נהפכה האופנה לכוח עצום בתרבות – "ווג" רכב בראש הגל הזה. שער ב"ווג" היה לחותם רשמי המעיד לא רק על יופי, אלא גם על רלוונטיות. לאמאל קלוני, סרינה ויליאמס ואחרות, השער ב"ווג"

היה בבחינת החלפת הילוך מהצד לחה בתחומן למעמד של סופר-טאריות עולמיות. "ווג" פירושו איכות", אומרת וינטור. "להכרה

גאה לומר שהיא ידידתי".

מאז בחירת טראמפ, מצא "ווג" את עצמו באופוזיציה, עמדה שאימצ' בהנאה מפתיעה. גיליון ספטמבר 2018 כלל, למשל, כתבת פרופיל על סטורמי דניאלס (כוכבת הפורנו שקיבלה דמי שתיקה לכל תגלה על קשריה המיניים עם הנשיא). בתצלומים של אנני לי-בוכיץ' לכתבה, נראתה דניאלס זוהרת בשמלת ערב ויהלומי טיפאני אוכמה כיכבה בשלושה שערים של "ווג" בתקופתה כגברת הראשונה. מלניה טראמפ, לעומת זאת, עדיין מחכה לשיחת טלפון מווייט טור. "אנחנו מדווחים בקביעות על מלניה באתר vogue.com", אומרת וינטור.

פחות שמלות, יותר היסטוריה

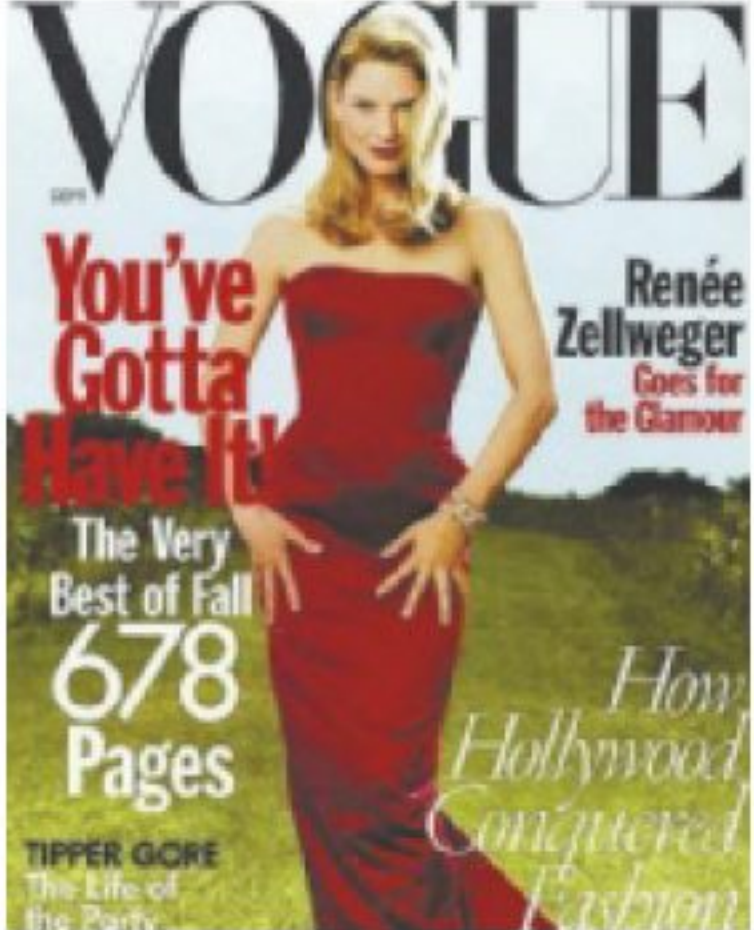
וינטור נולדה בלונדון ב-1949 לאב בריטי ולאם אמריקאית. היא עקרה לניו יורק בשנות ה-20 לחייה ושבה ללונדון ב-1985

תמך במישהו. עם זאת, אזכור השם מישל אוכמה הוא זה שמעלה את מפלס ההתלהבות של וינטור. "מה שסיקרן אותי ואת שאר העולם לגבי גב' אוכמה היה ביטחונה העצמי, החינניות והרהיטות שלה, והתחושה שהקרינה שהיא שותפה אמיתית של בעלה. היא אשה מדהימה מהרבה בחינות – תראו לאיזו הצלחה זכה הספר שלה – והתרגשתי מאוד כשראיתי שהיא אימצה אופנה בדרך דמוקרטית כל כך. היא יכולה ללבוש טייטס ביום אחד ושמלת מעצבים למחרת ולהיראות נינוחה בשניהם. היא לא ננעלה על הרעיון כיצד צריכה להתלבש הגברת הראשונה. מבחינת ווג, היא היתה ממש מתנה". כששינו את שם מכון הביגוד של המטרופוליטן, לאות הכרה בעבודתה של וינטור כתומכת נלהבת ומגייסת כספים, מישל אוכמה גזרה את הסרט ואמרה: "אני כאן משום שאני מכבדת ומעריצה מאוד את האשה הזאת, ואני

ש'ווג' מעניק תמיד יש אימפקט". ב-1998 היתה רנה זלווגר הלא-דוגמנית הראשונה שהופיעה על השער של גיליון ספטמבר החשוב (באופן מסורתי הגיליון הגדול של השנה). עם דעיכת העידן של דוגמניות־העל, פעלה וינטור כדי שדור חדש של שחקניות ימלא את מקומן. "דוגמניות־העל הובילו אותנו לסלבריטאיות", אומרת וינטור. "דור הדוגמניות שבא אחר־יהן רק רצה לדגמן, הן לא רצו לעמוד באור הזרקורים באותו אופן כמוהן. בינתיים נוצר קשר בין סלבריטאיות לאופנה, מתוך הכנה שלאופנה יש את הכוח לבנות את האישיות שלהן, לבטא מי הן, על השטיח האדום או בשורה הראשונה. כך קרה, בסופו של דבר, שהסלבריטאיות החליפו את דוגמניות־העל". האלכימיה המתחוללת כשהאופנה פוגשת את הסלבריטאים מגיעה לשיאה בנשף הגאלה של המטרופוליטן, שעליו תנצח וינטור שוב (היא מנהלת את האירוע מ-1995), ביום שני הראשון של חודש מאי.

וינטור, שמעניקה ראינות רק לעתים נדירות, נראית כיום פחות מעוניינת לדבר על שמלות ויותר לקבוע את מקומה בצד הנכון של ההיסטוריה. "אני מקווה שהצלחתי להשתמש בפלטפורמה של ווג לעשות קצת טוב בעולם", היא אומרת. היא מזכירה את קרן האופנה CFDA, שהושקה אחרי פיגועי 11 בספטמבר ונועדה לתמוך במעצבים אמריקאים צעירים. אני שואלת מי היו המנטורים ועלי בריתה, והיא מזכירה את שני המאורות של קונדה נאסט, סי ניוהאוז ואלכסנדר ליברמן, את המעצבים קרל לגרפלד, קלווין קליין וראלף לורן, בטרם הגיעה לקיי גרהאם, מרל" וושינגטון פוסט" בזמן פרשת ווטרגייט. "היא היתה חברה טובה של אבי ואחר כך גם חברה טובה שלי. הערצתי כל דבר שהיא תמכה בו, איך היתה סמל להתקדמות הנשים, איך עמדה בעומד הבית הלבן. היא האמינה בעורכים שלה, היו לה חברות, היא היתה אדם טוב במלוא מובן המלה ונהנתה מן החיים. והיא גם היתה שחקנית טניס אדירה".

על לגרפלד כתבה בהספד שלה, תחת הכותרת "החבר הגאוני שלי": "קרל היה סטנדרט בפני עצמו. הוא היווה את ההגדרה

מימין: רנה זלווגר, מישל אוכמה ומיכאלה ברקו על שער "ווג". חותם רשמי המעיד לא רק על יופי, אלא גם על רלוונטיות צילומים: Vogue

עודד תאומי. "הקדשתי את שנותיי על הבמה לאתגר עצום – לפענח את טבע האדם" צילום: אלון רון

לאתגר עצום – לפענח את טבע האדם לעמקו באמצעות אמנות התיאטרון, אמר תאומי, "עבדתי בפרך לילות כימים על דמויות מורכבות ומסובכות, הנתונות במצבים קשים ומסובכים... אני חושב שהאתגר הזה הוא אתגר ראוי בין אם תכליתו היא תיקון האדם ובין אם תכליתו היא תיקון החברה. אני מציב את האתגר הזה בפני שחקני התיאטרון המשחקים היום על הבמות בישראל, ומקווה שיתמודדו איתו ביתר הצלחה ממני".

המחזאי מוטי לרנר סיפר כי "עודד שיחק בשני מחזות שלי, 'קסטנר' ו'חבלי משיח' ונוצרה ידידות נפש שנמשכה עד השבוע האחרון. הוא היה שחקן ענק, שותף ענק לתהליך היצירה. אני לא מכיר שחקן שיש לו תרומה כה גדולה למחזאי בזמן שהוא עובד אתו בחזרות".

שמשחק את ליה, או הגשמי שלי מהחלום, הוסיף. תאומי התגורר בשנים האחרונות בדור מוגן סיעודי בהרצליה. עם זאת, חבריו מספרים שנותר צלול לחלוטין עד יומו האחרון. השחקן אורי לוי, לשעבר מנכ"ל תיאטרון גשר, זוכר את תאומי מימי הראשונים בתיאטרון הקאמרי. "הוא היה שחקן מוכשר מאוד ושיחק תפקידים ראשיים או מרכזיים בעיקר, מספר לוי, "הוא גם היה מאוד מעמיק, לוקח את הטקסט האנגלי, משווה, משנה".

שחקן הקולנוע והתיאטרון עודד תאומי מת בגיל 81

תאומי שיחק במשך השנים כמאה תפקידים ברוב התיאטראות הציבוריים והפרטיים בישראל. בעשורים האחרונים חלה בסרטן

יאיר אשכנזי

שחקן התיאטרון והקולנוע עודד תאומי, מוויזי שחקני התיאטרון הקאמרי בתל אביב, מת שלוש מדום לב בגיל 81. תאומי, ששיחק כמאה תפקידים ברוב התיאטראות בישראל, הותיר אחריו את בתו עינת, פסיכולוגית קלינית, ואת בתו אמירה, מנכ"לית להקת המחול הקיבוצית. חוה, רעייתו במשך 53 שנים, מתה ב-2012.

ארונו יוצב היום בתיאטרון הקאמרי בתל אביב, בשעות 14:00 עד 15:30, שם ייערך טקס האשכבה. הוא יובא למנוחות ב-16:30 בבית העלמין ירקון.

בעשורים האחרונים חלה תאומי בסרטן העור ובסרטן השל"פוחית, אולם המשיך לשחק בחלק מהתקופה. בשנים האחרונות ביטא בראיונות שונים את כעסו על התיאטרון הקאמרי על שלא לוהק לתפקידים נוספים. "כבר שנתיים שלא שיחקתי ולא הלכתי לתיאטרון וזה חסר לי כמו אוויר לנשימה", אמר בראיון במוסף "הארץ" בינואר 2016, "אני לא מתגעגע במיוחד לכמה או לאהבת הקהל. חסרה לי בעיקר ההתמדה עם הדמות ותהליך הכניסה לתוך עולמה".

חודשיים לאחר מכן, בראיון ל"ישראל היום" הוסיף כי "אני מרגיש נבדל ממש. הקאמרי שכחו אותי. כשאני הולך ברחוב ורואה את מנהלי התיאטרון, אני חוצה לצד השני. יש בזה משהו מעליב אחרי כל השנים שבהן שירתתי נאמנה את עולם התיאטרון. מצד שני, מניסיון, אני יודע שלשחקנים, כולל הבכירים, יש גם תקופות כאלה". למרות כעסו על הקאמרי, בספטמבר 2017 ערך התיאטרון אירוע מחווה ליום הולדתו ה-80. תאומי נולד בתל אביב והיה בנו של מאיר תאומי, שחקן תיאטרון "אוהל" שנרצח בפיגוע ירי כשבנו היה בן 10. בגיל 11 כבר הופיע בהצגת תיאטרון "המטאטא" לצד דודו, השחקן יעקב טימן. לאחר שירותו בלהקת פיקוד המרכז למד בסטודיו למשחק שליד תיאטרון הקאמרי, בהדרכתו של הבמאי פיטר פריי.

שניים משיתופי הפעולה הבולטים בקריירה של תאומי היו בהצגות לילדים שגם יצאו על תקליטים, האחת עם הפזמונאית והמלחינה נעמי שמר במופע "נעמי שמר שרה לילדים ועודד תאומי עושה להם הצגות" והאחרת עם הזמרת והיוצרת חוה אלברשטיין במופע "חוה ועודד בארץ

של מה זה להיות מעצב במאה ה-21, והוא עשה זאת בהומור ובחידוה. אובדנו כואב כפליים כיוון שהוא מעולם לא הפסיק להיות מאוהב בעבודתו. מותו מסמן את סוף עידן בעלי המלאכה, אלה שיכלו לעשות ממש הכל".

מגזין או מותג?

חלפה שנה מאז פירסם "ניו יורק טיימס" טענות על התנהגות מינית לא נאותה נגד מריי טסטינו וברוס ובר, שני צלמים ידועים של "ווג". ביקורת רבה הופנתה כלפיה על שלא השכיחה להשתמש בכוחה כדי להגן טוב יותר על הפגיעים בעולם האופנה. "אנחנו מתייחסים ברצינות רבה לאירועים המתרחשים בתעשייה, בין אם הם בשליטתנו בין אם לא", היא אומרת. "ואחרי שהתגלו תקריות רבות מצערות כל כך, נקטנו עמדה ברורה". ובר וטסטינו סולקו מ"ווג". קוד התנהגות חדש לעבודה דוגמניות שגילן פחות מ-18 דורש שתצלומים הכרוכים בעירום, מציגים בגדי ים, לבני נשים או תנוחות מיניות צריכים לקבל אישור מראש מהמפיקים.

לאחר התנהגות לא נאותה מצד שני צלמים כוכבים של "ווג" בשנה שעברה, קוד התנהגות חדש אוסר לקבל לעבודה דוגמניות שגילן פחות מ-18

קשה לנבא כמה זמן עוד תישאר וינטור ב"ווג", מפני ש"קונדה נאסט" עצמה מצויה בעיצומם של שינויים מהפכניים. לפי הערכות, בפרק זמן של קצת יותר שנתיים הפסידה החברה כ-250 מיליון דולר. וינטור מתלהבת מן העידן הדיגיטלי שאותו היא מכנה "תור הזהב לעיתונות", שכן "עומדת לנו האפשרות המופלאה לפנות ליותר אנשים מאי פעם", אולם אין ספק שהדיגיטל שחק את העור צמה של "ווג". לחשבון האינסטגרם של המגזין יש 21.5 מיליון עוקבים, אבל מספר זה נשמע מרשים פחות כשרואים כי לשלוש מבנות משפחת קרדשיאן יש יותר מ-100 מיליון עוקבים כל אחת. וינטור מתעקשת לומר שהיא מאמינה שהמגזינים המודפסים יישארו "לעד". באמת? כן, לעד. אני מאמינה בזה. הדפוס נותר היהלום שבכתר". האם בימים אלה היא חושבת על "ווג" כמגזין או כעל מותג? "המלה מותג לא מעניינת אותי", היא אומרת. "היא גורמת לי להרגיש שאני בסופרמרקט. אני אוהבת את 'ווג' אהבה עמוקה". היא מקלידה כמה מלים בטלפון שלה, והדלת נפתחת כדי לאותת שזמננו תם. היא מלווה אותי לדלת, לוחצת את ידי, נפרדת ממני בחמימות ופונה לעזרת שלה. "ביקשתי קפה", היא אומרת. אין להבחין בנימת דבריה רמז שיש בכך עילה לפיטורים. אבל היא, אנה וינטור ממאנת להסגיר הרבה.

21 בפברואר – 18 באפריל, 2019

CCA

עילית אזולאי

בדבר השתיקות

שבת, 9 במרץ ו-13 באפריל, בשעה 12:00
סיוורים בתערוכה עם האוצרת חן תמיר
יום חמישי, 11 באפריל, בשעה 20:00
הרצאה של אורס סטאהלר ושיחה עם עילית אזולאי (אנגלית)

המרכז לאמנות עכשווית
הגלריה ע' ש רחל וישראל פולק

רח' צדוק הכהן 2א' תל-אביב
03-5106111
info@cca.org.il

ימים ב'-ה' 14:00-19:00
יום ו', שבת 10:00-14:00

טיוולים

צעד משפחתי

אוויר נקי, מרחבים יפים ורוח נעורים מתפרצת – בלי "יותר מדי חפירה". סרטוני "מטיילים בארץ" של האחים לבית פרל הם עסק מתקתק שמוציא המוני צעירים אל הטבע, אך יש מי שרואה בהם גימיק שטחי ואף מסוכן. האם מוקדם להספיד את ספרי ההדרכה שהתוו את הדרך?

משה גלעד

הכללית היא שהם עושים חיים משוגעים. חלק מן המידע בסרטון נים נשמע ומוצג כפרודיה על מורי בתי ספר או מורי דרך מקצועיים.

עסק מתקתק

כרגע יש באתר כ-60 סרטונים כאלה, והם מתרבים במהירות, בקצב של כעשרים בשנה. לדברי האחים כל סרטון זוכה בממוצע למאה אלף צפיות. הצלחת סרטון תלויה לדבריהם באווירה ששררה בטיול, בסיפור מעניין (הליכה בשלג למשל), במטרה של הטיול (מציאת מערה נסתרת) ובפופולריות של האתר אליו הולכים.

התבוננות במפה שמופיעה באתר מבהירה שהצפון הוא המגרש הביתי שלהם. יותר ממחצית הסרטונים שעשו עד כה מרוכזים במסלולי טיול בגולן ובגליל. האחים פוורים עד אילת. כל הסרטונים הם עבודה עצמית. האחים בוחרים את האתר הבא שאליו יטיילו, כותבים תסריט שכולל מידע מסוים על האתר, מצלמים, עורכים, משיגים מימון ומנסים להתפרנס מזה. יום לפני פגישתנו הכינו סרט על נחל באזור ים המלח. בשבוע הבא הם מתכננים לצעוד בנחל עמוד.

הם מדגישים שאינם מדריכי טיולים, או מורי דרך. אין להם הכשרה בתחום הזה וגם לא בקולי נוע. הם אוהבים "ליצור תוכן" ותחום הטיולים נראה להם "נישה

הסרטון על הטיול בהר מירון נמשך 5 דקות ו-12 שניות. רואים בו ארבעה צעירים צועדים בשלג ובשלוליות, בשביל שמוכיל אל פסגת ההר לפחות בחצי מן הזמן הם פשוט עושים שטיות, רובן מצחיקות מאוד. צפוי תי בסרטון הזה כמה פעמים ובכל פעם התרשמתי מתחושת הכיף שקורנת ממנו. רואים שיוצריו נהנו הנאה פשוטה מן ההליכה בטבע, מהחברה, מהעובדה שהם מצלמים את עצמם, מהשטיות שהם יכולים לעשות, וגם מהנעורים, מהאוויר הנקי, מהמים הצלולים, מהנוף היפה, מהאנרגיה המתפרצת. מתחשק לך להיות חבר שלהם. ללכת איתם לטייל.

כל מי שצופה בסרטון יודע היטב שטיול כזה, בקור עז, בשביל שעולה 300 מטר לגובה על פני פחות מחמישה קילומטרים, כאשר הגרביים רטובים לחלוטין כבר אחרי חמש דקות הליכה, אינו קל. יש בו חלקים מעייפים, מדככים. אבל הסרטון של האחים פרל מפתח את הצופה לעובד הכל וליצאת, דווקא ביום שבו מכסה שלג את המירון (אין המון ימים כאלה בשנה), ולצעוד אחרי הצפייה בסרטון נראה פתאום הר מירון באור חדש.

האחים פרל הם אוהד (28), נטע (26) ועידן (23). הם גרים בבני יהודה ברמת הגולן. לפחות אחד מהם חי עדיין עם ההורים. לפני כשנתיים החלו ליצור את סרטוני הטיולים שלהם, שמרוכזים באתר ובעמוד הפייסבוק שנקרא בשם הבנאלי ביותר שאפשר לחשוב עליו – "מטיילים בארץ" – וגרשאים את כותרת המשנה "אל תהיו חארות". כותרת המשנה היא קריאה שחוזרת בכל סרטון שלהם לאסוף את הובל (שלכם וגם שאחרים השאירו) ולקחת אותו הביתה או לפח האשפה הסמוך. השילוב בין הצגת טיול לבין פעילות למען הטבע הישראלי הוא הקו שמנחה את הסדרה כולה. ברוב הסרטונים משתתפים גם חברים של שלושת האחים. אחדים מהם לא מהססים להתלונן שהטיול קשה, שחם, או ש"בא לי למות", אבל התחושה

מימין: נטע, אוהד ועידן פרל. "אין לנו שום כוונה להיות מפורסמים" צילום: גיל אליהו

דקות, בדיוק כמו הסרטונים של האחים פרל. הפינה נקראה תחילה "ישראל במבט חטוף" ואחר כך "נוף ארצנו". סך הכל שידר אלון 2,600 תכניות והחזיק בשיא גינס. ברבות מן הפינות הציע מסלולי טיול. זו ארץ קטנה ואלון הציע כמובן טיולים בדיוק באותם אתרים בהם מטיילים גם האחים פרל. מסלולי הר מירון ונחל עמוד לא הומצאו ביום בו עלה יוטיוב לאוויר. בראיון שערכתי איתו בשעתו בביתו בקיבוץ בית השיטה הסביר לי אלון את חשיבות הטיולים בארץ כך: "הציונות לא עסקה לצערי אף פעם בשמירת טבע. מאז שנות החמישים הצלחנו, במאמץ גדול, להבהיר שאם הורסים את הנוף – הורסים את האחיזה שלנו בארץ. הצלחנו לקשור בין הליכה בטבע לשמירה עליו. זה ההישג הכי גדול שלנו". המוטו של האחים פרל "אל תהיו חארות" מקבל לפתע חיוק מכיוון לא צפוי.

ספי בן יוסף, אחד ממדריכי הטיולים הוותיקים והמוערכים בישראל, הוא מממשיכי דרכו הבולטים של אלון והשתתף לאחרינה בכנס שנערך בספרייה הלאומית לציון מאה שנה להולדתו. בן יוסף פרסם עשרה ספרים על הטיולים בארץ, מאות כתבות וחובות רות הדרכה ובמשך שנים רבות הגיש פינת רדיו שבועית בגלי צה"ל בה הציע מסלולי טיול.

לדבריו "ידיעת הארץ" היא המצאה ישראלית. "אין דבר כזה 'ידיעת אנגליה' או 'ידיעת צרפת', הוא מסביר. "זה חלק מהצורך הקיומי של הציונים להוכיח את הקשר לארץ. את ההצדקה לחיות כאן".

השאלה הבסיסית האם תם

הלימוד. "שמחנו, אבל זה היה גם מביך", אומר עידן, "אין לנו שום כוונה להיות מפורסמים, אבל המוצר שלנו מחייב חשיפה".

חוליה בשרשרת

התהייה שמתעוררת במהלך ההתבוננות בסרטונים של "מטיילים בארץ" היא האם אפשר לתאר ציר היסטורי שיוביל מעוריה אלון וואב וילנאי ומנחם מר" כוס לאורי דביר, לספי בן יוסף, לצבי גילת ומשם לערן ודוד גלאור ומהם לאחים פרל? האם הסרטונים של "מטיילים בארץ" הם החוליה העכשווית באבולוציית ההדרכה לטיולים בישראל?

בירור קצר אגב מגלה שהאחים פרל מעולם לא שמעו על עזריה אלון או על ספי בן יוסף. לא שא"לתי לגבי האחרים. הם גם אומרים במפורש שאינם מייצרים סרטי הדרכה, למרות שהם נותנים לצור פים בהם ולקוראים באתר חומרים רבים שמאפיינים מדריכי טיולים – איך להגיע, מה לקחת, למה לשים לב, למה כדאי ללכת לשם וכדומה. הם נעזרים לדבריהם בחומרי הדרכה קיימים, אבל בוחרים אותם לפי מה שמופיע בעמוד הראשון בגוגל.

ההשוואה לעזריה אלון, ממייסדי החברה להגנת הטבע וחתן פרס ישראל, נשמעת אולי מופרכת אבל כשחושבים על כך עוד קצת, היא מתקבלת על הדעת.

אלון, שהלך לעולמו לפני חמש שנים בגיל 95, פרסם במהלך חייו שלושים ספרי הדרכה לטיולים ולהיכרות עם הטבע בישראל. במשך יותר מחמישים שנה שידר אלון פינה שבועית שנמשכה חמש

שעליו אנחנו בונים את הטיולים. אנחנו לא רואים בסרטונים חומר הדרכה. אין בהם מספיק אינפורמציה. הם נועדו לעורר חשק ולהעביר את החוויה שלנו. זה בידור יותר מהדרכה. זו לא המלצה לעשות כמונו. לפעמים אנחנו ערים דברים מטורללים. זה חייב להישאר קליל, מהנה, מהיר ומתורמזת. בלי חפירות".

נטע מוסיף: "חשוב לנו להראות שכיף לטייל בארץ. בכל סרטון יש מקסימום עשרים נקודות אינפורמציה עם מידע איך להגיע, מה להביא לטיול. לפעמים ניתן משהו מההיסטוריה, או הבוטניקה, אבל ממש בקטנה".

יום לפני פגישתנו, במהלך טיול ליד עין גדי, פגשו האחים פרל כיתת תלמידים מרעננה עם מורה. התלמידים והמורה זיהו אותם וסיפרו שצפו בסרטונים גם בשיעורים בבית ספר, כחלק מחומר

מתאימה". הם באים ליהנות. הם רוצים לשכנע שכדאי לטייל בארץ. שיש מקומות יפים כאן קרוב ולא חייבים לנסוע לחר"ל.

השיחה איתם התנהלה בבית הוריהם בבני יהודה. באחת בצהריים הם נראים קצת מגומגומים, טיפה אדישים ונבוכים. בכל כמה דקות משתררת שתיקה. חלק מן השאלות נענה במשיכת כתפיים או במבטים שהם מחליפים ביניהם שאומרים משהו כמו – "תורך להציל אותנו. תגיד משהו". האתר והפעילות שלהם משדרים משהו אחר. גופים כלכליים גדולים כמו "למטייל" או "בוקינג" מפרסמים באתר ונטילים חסות על הסרטונים. חברת קפה גדולה משתתפת וזוכה לייצוג בכל סרטון. מדובר בעסק מסחרי לכל דבר שמירה על קוליות היא חלק חשוב מזה.

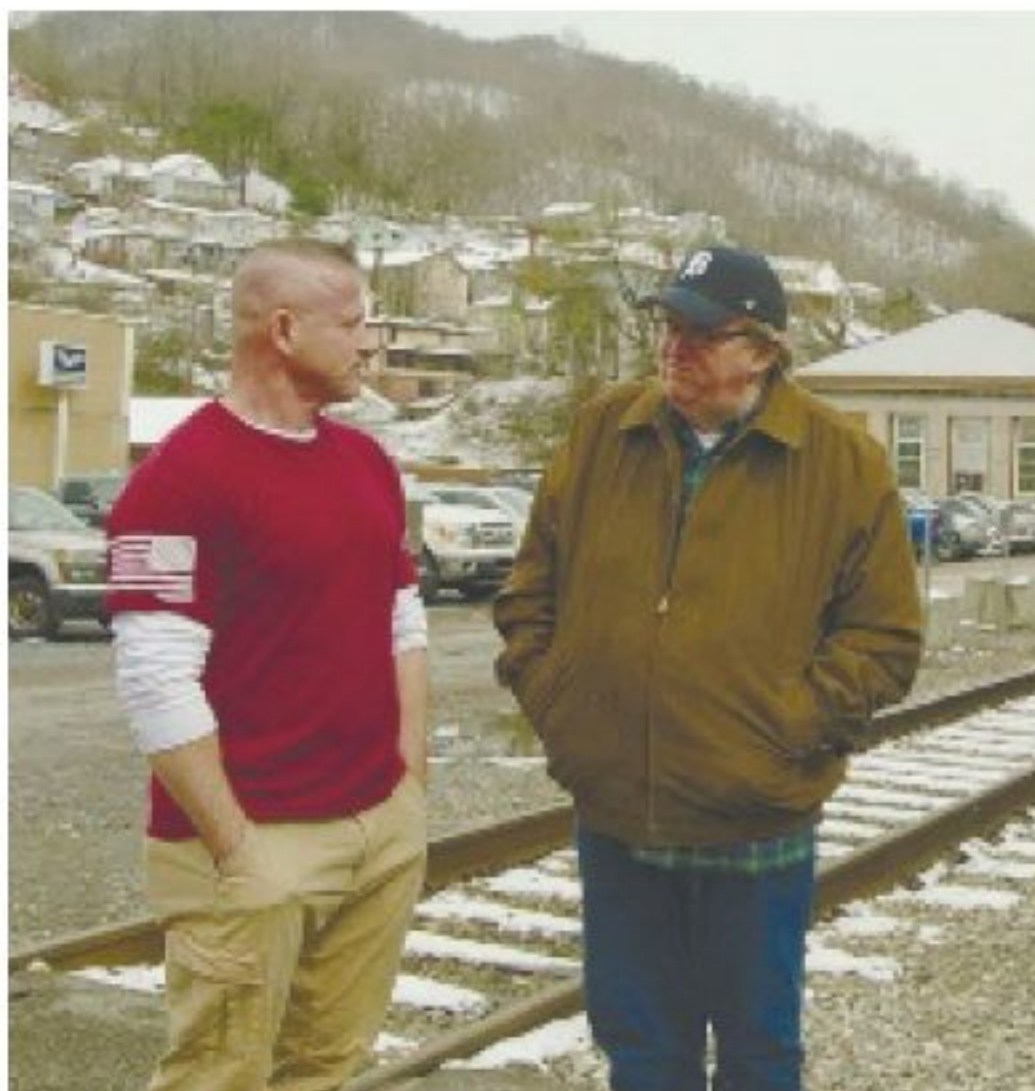
אוהד, הבכור, מתנדב להסביר: "יש לנו פורמט קבוע, מין שלד

מתוך סרטון של האחים פרל. שמירה על קוליות היא חלק חשוב מהעסק צילום: אוהד פרל

מישהו לכעוס אתו

מייקל מור חוזר בסרט "פרנהייט 11/9" כדי להגיד "אמרתי לכם!" הוא לא באמת מנסה להשיב על השאלה מה קרה לאמריקה

מייקל מור (מימין) בסרט "פרנהייט 11/9". תצלולים פוטוגניים צילום: סרטי יונייטד קינג 2 / Briarcliff Entertainment

אף שהסרט נעדר נרטיב ברור, עם אסוציאציות חופשיות מדי, הוא צובר תאוצה לקראת סופו, כשהוא מסרב לשקוע בדיכאון

הנרטיב שמור מבקש להציג, מבלי להתיימר להיות נטול פניות, תוקף את המרכז הפוליטי כמי שלא משקף את רצון הבוחר, נשען על שיטת בחירת מיושנת כדי לבטל את רצון הרוב, ואף לבגוד בו. ביקורת זו מוטחת גם באובמה ובננסי פלוסי. הטענות לא מגובות, אך זו לא הבעיה המרכזית בסרט, שמתקשה להתגבש לאמירה קוהרנטית, ולעיתים אף מאבד את תשומת לב של הצופים. ואולם ישנה סטייה אחת, שהיא גם הר"ר צינית והארוכה מכולן, שמרוממת את הסרט. מור חוזר שוב לפליגט כדי להמחיש את התנה המרכזית על הניתוק בין הפוליטיקאים לבוחרים, ובעיקר את הייאוש שאחו באוכלוסייה ששורשיה בשמאל הפוליטי, אך כיום מנוכרת לפוליטיקה.

בדרכו הדרמטית מתאר מור כיצד מושל משיגן החמדן, ריק סניידר, החליט להפריט את מי השתייה של העיר, וגרם להרעלת התושבים בעופרת. "טיהור אתני" בהילוך אתני, מכנה מור את האסון שעדיין לא נפתר, וגרם למחלות מרובות בקרב תושבים עניים, רובם שחורים. מור תוקף במיוחד את אובמה, שהגיע לעיר כנשיא מושיע והתגלה כמיני

ב-11 בספטמבר 2001. מור, כהרג"ל, עם השקפת עולם בצבעי שחור-לבן, ללא פיקסל בודד של אפור, מציג כתב אישום חריף נגד כל אמריקה. טראמפ כמוכן במוקד, אבל השאלה שאתה הוא יוצא לדרך היא לא על האיש, כמו על הקרקע שהכשירה אותו. השאלה שמעסיקה את הסרט פשוטה ומו"ר כרכת במקביל: "איך (דה פאק) זה קרה?". מור לא עונה על השאלה, והוא גם לא באמת מנסה, אבל הוא מצביע על שלל נבילים בשתי המ"פלות. הוא מצביע על ניתוק הולך וגובר של הפוליטיקאים מנושאים שמעניינים את הבוחרים, ולכן האישום הוא נגד הדמוקרטים לא פחות מהרפובליקאים. אובמה לא פחות מבוש.

אף שהוא לא חוסך בתצלולים פוטוגניים, כמו מאמצי לעצור פוליטיקאי עם אוזקים שהביא מהבית, מור במיטבו בחדר עריכה. לפני ג'ון סטיוארט ויורשי המור"בים, לרבות בישראל, מור הפך את חדר העריכה לנשקו המרכזי, כש"צילומי ארכיון הם התחמושת. עם שילוב המוכר של דיווחי חדשות ישנים ועלומים, ראיונות מפתיעים בתוכניות נשכחות, סצינות מסר"טים וסדרות, ומוזיקה שמצליחה להפתיע, מור מלהטט במיומנות בין זעם צדקני להומור מנוכר ומ"גחך. סטפני היא רק דוגמה אחת, ואילו סצינת הפתיחה היא מור מווקס: זה נפתח בבמאי שמוזהה את הפצע הפתוח והכואב של השמאל — הלילה שבו טראמפ הוכרז כנשיא — ומיד דוחף לשם אצבע כדי לחטט ולחטט, כמי שמתענג על סבל צופיו הליברלים.

נתנאל שלומוביץ

גוון סטפני היא האשמה בבחירתו של דונלד טראמפ לנשיא ארה"ב. כך לפחות טור ען מייקל מור. כשגילה על כך שה"זמרת מקבלת שכר גבוה ממנו ברשת אן-בייסי על אותה עבודה — שיפוט בתוכנית ריאליטי — הוא הכריז על כניסתו למרוץ כתעלול יחסי ציבור. כתב האישום נגד סט"פני שעולה בראשית הסרט החדש "פרנהייט 11/9" מקפל את רוח הדוקר-אקטיביזם שמוזהה עם הב"מאי: טענה שהיא פרובוקטיבית ומבדרת בו בזמן, אין לה ביסוס במקורות או בראיות, ובכל זאת היא נאמרת בנחרצות, עם טון סמ"כותי וקטעי ארכיון משעשעים.

מייקל מור עבר דרך מרתקת ב-30 השנים האחרונות רק כדי לחזור לאותה נקודה בסרט החדש — העיר פליגט במדינת מישיגן, שם גדל. ב-1989 הוא יצר את "רוג'ר ואני" על מה שנותר מפליגט אחרי עזיבת מפעלי ג'נרל מוטורס, שהותירה את התושבים ללא פר"נסה. סרטו "באולינג לקולומביין" ב-2002 הצית דיון ציבורי סוער על הזכות האמריקאית לשאת נשק, ואילו סרטו "פרנהייט 9/11" שיצא לקראת בחירות 2004 לא עמד במשימתו המוצהרת לסכל כהונה שנייה מג'ורג' בוש הבן, אבל זכה בדקל הוזהב בקאן וגם הוכתר לסרט הדוקומנטרי הרווחי ביותר בכל הזמנים.

הנשק המרכזי

סרטיו של מור בעשור הנוכחי לא מעוררים עניין כמו בעשור הקודם, כאשר דור חדש ונרחב של יוצרים בקולנוע ובטלוויזיה אימץ מרכיבים מסגנונו. ואולם, כיום מור נהנה מעדנה מחודשת כפרשן פו"ליטי מבוקש בערוצי החדשות, מסי"אן-אן ועד פוקס ניו. הסיבה פשוטה — טראמפ. הבחירות ב-2016 אולי הפתיעו את כולם, אבל לא את הקולנוען שממשיך להגדיר עצמו כאדם הפשוט ממישיגן, חמוש בכוכו, מצלמה והיגיון פשוט. כשפרשנים וסוקרים מנוסים לא יזהו את רעידת האדמה הקרבה, וחיפשו אחר קולות צפים במדינות הלא נכונות, על בסיס דפוסי הצבעה ישנים, מור התעקש שטראמפ עומד לנצח בגדול. כללי הפוליטיקה הישנים לא חלים עליו, וכך גם מפת ההצבעה. משיגן שבה גדל אמנם הצביעה פעמיים לאובמה השחור, אבל זה לא ימנע מתושבים להצביע לטראמפ הגועז. שוב ושוב הוא הזהיר שהמהפך יגיע מ"רצועת החלודה", רצף המדינות שהיוו את סמל התעשייה במאה הקודמת ומאו איבדו את המפעלים לטובת העולם המתפתח. מור צדק, ועכשיו הוא גם עשה על זה סרט.

"פרנהייט 11/9" מתייחס בשמו לתאריך שבו אמריקה, שהלכה לישון עם הילרי קלינטון, התעוררה לנשיא טראמפ. זו גם מחווה כפולה: ראשית לספר "פרנהייט 451" של ריי ברדבורי, שמגולל חוון מטריד לעתיד של אמריקה, ושנית וחשוב מכל — זו מחווה עצמית, לסרטו על בוש שהתמקד

ערוצים דיגיטליים ויצאו אינספור ספרים. אחר כך הגיעו פינות הר"דיו. המשקל הסגולי היה דומה. בכל פינה הצגתי בעצם דף מרוכז מספר. ההיענות לפינות האלה היתה מדהימה. השלב הבא היה טלוויזיה: פינה שהגשנו, אורי דביר ואני, בערוץ הראשון שהיה אז גם היחיד. אתרים היו מדווחים שאחרי המל"צה בערוץ הראשון על מקום מסוים היו נאלצים לסגור אותו בגלל הצפת מבקרים. ההבדל הוא שכיום יש מאות אתרי אינטרנט ועמודי פייסבוק, שמכסים את כל תחומי הטיוול מכל זווית אפשרית. יש, אני מניח, אתר לחובבי ג'יפים עם הגה ורוד ויש אתר נפרד לאלה עם הגה ורוד וכפתור סיבוב כחול. רמת הפילוח מטורפת והרושם שנוצר הוא שהגישה השתנתה. הגישה עכשיו היא 'אל תעיק עליי עם עובדות, היסטוריה, או מידע. הרקע פחות חשוב מהתוויה המיידית. כל מלה מיותרת וזכה לכינוי הגנאי הנורא מכל — 'חפירה'".

זהירות, סכנה!

מדריכים מודפסים ממשיכים לצאת לאור, ולבולטים ביותר בתחום זה בשנים האחרונות אח"ראים אב ובן, דוד וערן גלאור שבמסגרת הסדרה "מסלולים" — להתאהב בארץ מחדש" פרסמו כבר עשרות מדריכים על מעיינות, מקורות מים, אתרי טיול ועוד. לצד המדריכים המודפסים הם מפעילים אתר אינטרנט ואפליקציה ייעודית למטיילים. המידע הבסיסי ניתן חינם ומסלולים מפורטים ניתנים בתשלום.

בשיחה עם "הארץ" מתאר דוד גלאור את המהלך ההיסטורי כך: "ספרי ההדרכה גוועים כי אין להם היתכנות כלכלית. במשך שנים קבעו הוצאות הספרים את המת"כונת של המדריכים ולא הכותבים. זה הוביל להידרדרות. הרמה ירדה וההכנסות התמעטו. כאשר נכנסנו לתחום הצלחנו להחזיק בשוק המודפס עוד כעשור. אנחנו עדיין עושים זאת. הוצאנו שמונה סדרות ספרים. יש לנו 1,800 מסלולים בישראל. הגישה שלנו בראש ובי"ראשונה אידיאולוגית ואומרת 'תצאו לטייל'. אבל אני מודע היטב לכך שזו דרך ללא מוצא. אי אפשר לתת שירות כזה לאורך זמן מבלי להתפרנס ממנו וכרגע קשה לע"שות זאת, אבל אני עדיין מאמין שנמצא דרך".

סרטונים כמו אלה של "מטיילים בארץ" אינם הפתרון לדברי גלאור. הוא רואה בהם גימיק בלבד ולא הדרכה רצינית. "זה מידע אינסטנט, שמעביר את החוויה שלהם ולדעתי אי אפשר לצאת עם זה לטיול. זה פשוט לא מספק. התחושה היום היא שאנשים רואים כמה תמונות בסלולרי וחושבים שעשו הכנה מספקת לטיול. הם סומכים על היכולות שלהם, אומרים נסתדר, וזה מתכון לבעיות ואפילו לאסור"נות. המידע כתוב אבל אנשים פשוט לא קוראים אותו. גם האתר של 'מסלולים' יכול להעלות סרטו"נים אבל אנחנו נמנעים מכך בגלל תחושת אחריות".

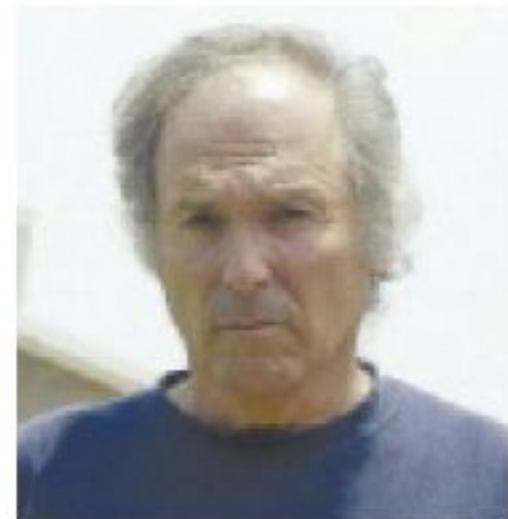
ובשורה התחתונה: אל תהיו חארות, קחו את הזבל הביתה.

אוהד פרל: "אנחנו לא רואים בסרטונים חומר הדרכה. זה בידור יותר מהדרכה. זה חייב להישאר קליל, מהיר ומתומצת. בלי חפירות"

עזריה אלון צילום: ירון קמינסקי

ספי בן יוסף צילום: ג'יני — אנצ'ו גוש

תפקידם של ספרי ההדרכה וסר"טונים, כמו אלה של "מטיילים בארץ", תופסים עכשיו את מקומם מעוררת אצל בן יוסף תגובה מהורהרת.

"זו תקופה שונה לחלוטין. ספרים זו מסורת יהודית בת 3,000 שנה. היה פעם גם נוהג מזור לקרוא ספרים. לא היתה טלוויזיה, לא היו

"פרנהייט 11/9". בימיו: מייקל מור; צילום: לוק גייסבולר, ג'ימי רוי; עריכה: דאג אייבל, פבלו פרואנזה. 120 דקות

בייבי בוס

תינוקות באינסטגרם נהפכו מזמן לאקססורי לוהט, בקרב סלבים הוליוודיים והורים מישראל כאחד. האם החשיפה פוגעת בעתיד הילדים, או דווקא מעניקה סיוע כלכלי למשפחות מעוטות יכולת?

שירה מייקין

זה לא משנה מי אתם, במה אתם עובדים, מהם תחומי העניין שלכם או בני כמה אתם – מתופעת אינסטגרם אחת אין לכם סיכוי להתחמק. תינוקות בכל השלבים, הצבעים, המגדרים ומרקמי הריר הם חלק אינטגרלי מהפיד של כל אדם ברשת החברתית. תינוק צוחק, תינוק ישן, תינוק בים, תינוק עם טורבן (יש אפילו האשגאג כזה!), תינוק אוכל לראשונה מוצק – ראינו כבר הכל. הורים טריים נלהבים נוטים לשיתוף יתר כמעט בכל פלטפורמה שמאפשרת זאת, ונראה שמרבית הגולשים רק רוצים עוד ועוד. בהיותם משאבת לייקים יעילה ומוכחת, התינוקות באינסטגרם נהפכו כבר מזמן לאקססורי.

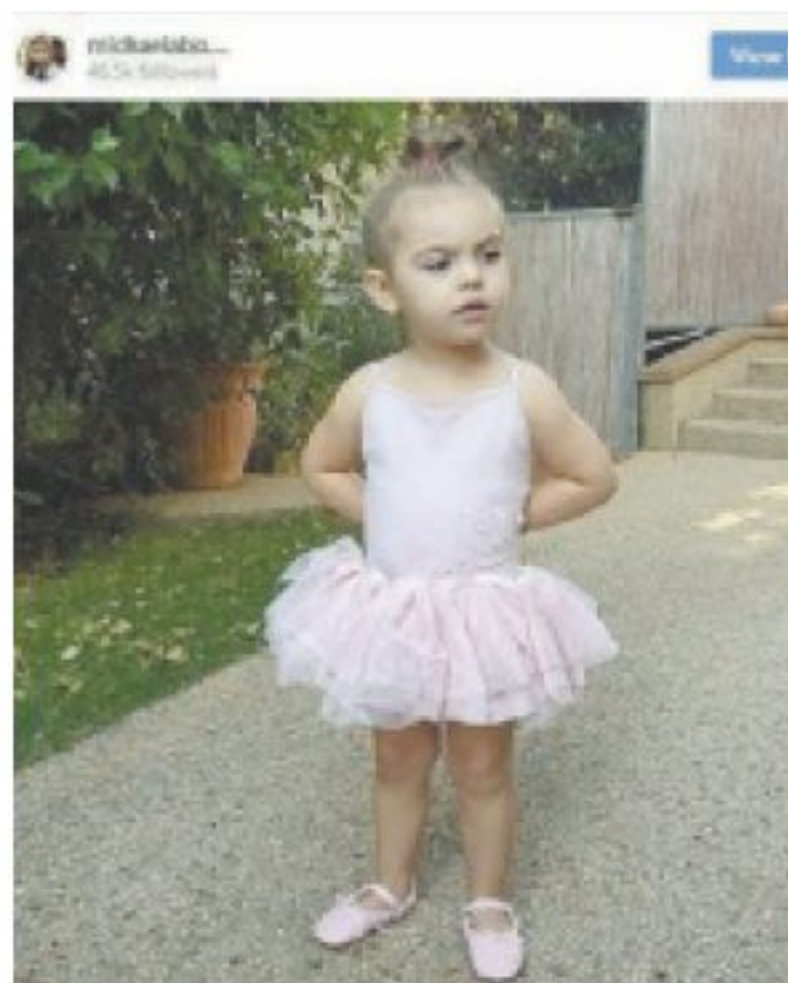
עד לפני חודש וחצי, התמונה שקיבלה הכי הרבה לייקים באינסטגרם אי פעם (18 מיליון) הייתה תמונת כף היד הקטנטנה שבה בישרה קיילי ג'נר על לידת בתה סטורמי, והיא בת חמישה ימים בלבד. מאז, כל צעד, פרצוף מצחיק או מלה ראשונה של סטורמי, מתועדים ומשותפים למיליוני עוקבים. נשות שבט קרדישאן ג'נר הפכו את התינוקות שלהן (לעוד) עסק ויראלי משגשג. מלבד סטורמי, שחגגה שנה בחודש שעבר, הבציר הנוכחי כולל גם את שיקגו בת אותו הגיל (בתם השלישית של קים וקניה) וטרו (בתם הראשונה של קלואי וטריסטן תומפסון) – כמעט שנה. שלוש התינוקות מציפות את חשבונות האינסטגרם של אמותיהן באורח חיייהן הראוותני, הכולל מסעדות יוקרה, מסיבות יום הולדת גרנדיוזיות, תכשיטים יקרים וביקורים עם אמא בספא. בינאר האחרון, למשל, קיבלו כל תינוקות הדור הצעיר מדודה קים תיקי לואי ויטון קטן-טנים. סטורמי, שיקגו וטרו מצטרפות לדור הקודם, האבטיפוס של ילדי האינסטה: בתם הבכורה של קים וקניה, נורת' וסט, רק בת חמש וכבר קיבלה השבוע שער ראשון במגזין הופי WWD.

ולא רק קרדישאן ג'נר. בשנה האחרונה נראה שכל סלבריטאי הוליווד עלו על הנוסחה הקלה לשבות את לב המעריצים והפיד התמלא יותר מאי פעם בפעוטות פוטוגניים. רשימה חלקית כוללת את קולטור בת שמונה חודשים (בתם של הראפרים קארדי בי ואופ'סט); ג'יו גרייס בת שנה וחצי דש (של סולן מארון 5 אדם לוין) והדוגמנית בהאטי פרינסלו; טיאנה ג'יה שחודש הבא תחגוג שנה (בתו של דה רוק); ומיילס

תיאודור בן עשרה חודשים (בנם של ג'ון לג'נד וכריסי טיגן).

מנגד, הורים שלא רוצים שהילדים שלהם ישלטו להם על החשבון, אבל לא יכולים לוותר על פוטנציאל הויראלי, מצאו פתרון יצירתי: פתיחת חשבון לתינוק עצמו, הרבה לפני שלמד לבטא את המלים "אינסטגרם" ו"חשיפה", או להבינו. לכמה תינוקות של מפורסמים יש כבר חשבון כזה: אסאד חאלד, בנו של דיג'יי חאלד, כמעט שנתיים וחצי, מחזיק ב-1.9 מיליון עוקבים. לידתו אף שודרה חי בסנאפצ'אט. גם בומה, הבן של מייקל פלפס, תכף שלוש, מטפח כמות יפה של עוקבים: 716 אלף. לשאנל, בתו של הראפר אייס-טי, ולקאביה ג'יימס, בתו בת החמישה חודשים של שחקן ה-NBA דוויין וייד, יש חצי מיליון עוקבים כל אחד. לאלכסיס אולימ' פיה, בתה של הטניסאית סרינה ויליאמס, יש שני חשבונות: אחד פרטי עם 558 אלף עוקבים, ושני שמוקדש לבובה השחורה שלה, קווייקווי, ולו 114 אלף עוקבים.

כמו לכל תופעת אינסטגרם, יש גם תשובה ציונית הולמת. אחד הבולטים הוא התינוק ריף – בנה

מימין למעלה ובכיוון השעון: בייבי צ'נקו. קיבלה קמפייין; מיכאלה בוהארון. זקנת השבט; אלכסיס אולימפיה ויליאמס. מתחזקת שני חשבונות; אופוריה לוטוס. פטיש לתינוקות מעורבים צילומים: babychanco, michaelaboharon, euphoria_lotus, realqaiqi

ריף דדון. 40 אלף עוקבים צילום: חשבון האינסטגרם של reef_refael_dadon

שבט קרדישאן ג'נר. עסק צילום: חשבון האינסטגרם של khloekardashian

המספרים. כיום הסרטונים שלה מגיעים ל-200 אלף צפיות, אפילו יותר. כל דבר שעולה אצלה, זה סולד-אאוט בתוך כמה דקות. העימוד שלה שווה הרבה מאוד כסף מבחינת חשיפה.

הדיון על הבעייתיות המוסרית שבפרסום תמונות של תינוקות וילדים כדי לגרוף לייקים כבר מורכב. הסכנה שהם יגדלו ללמוד שהערך שלהם נקבע לפי כמות הלייקים שהם מקבלים ידועה, וגם החשש שנוצר כר פורה לפדופילאים. כיוון שמדובר בתופעה חדשה יחסית, אין לדעת מה המחר שישלמו אותם ילדים כשיגדלו, אבל התמונות הללו יישארו לנצח ברשימת המרשתיים ועשויים לצוץ בשנים מאוחרות בחייהם. יש גם תופעה של גניבת זהויות, במסגרתה מעלים חשבונות מופקפקים תמונות של ילדים ללא אישור ומציגים אותם כילדים שלהם. פעילים למען זכויות ילדים טוענים כי זו זכותם המוסרית של הילדים לשלוט בטביעת הרגל הדיגיטלית שלהם.

משה, אבא של מיכאלה (בת ארבע, 46.7 אלף עוקבים): "הסרטונים שלה מגיעים ל-200 אלף צפיות, אפילו יותר. העמוד שלה שווה הרבה כסף מבחינת חשיפה"

מהצד השני, הפופולריות של חשבונות התינוקות פותחת אפשרויות חדשות גם למשפחות מעורבות יכולת. לאופוריה לוטוס, עוד לא בת שנתיים, יש כבר 145 אלף עוקבים. "אף פעם לא חשבתי שאפרסם תמונות של הבת שלי ברשתות חברתיות", סיפרה ל"באופיד" אמה, שרייל-אן סטאמפ, בת 27 מג'מייקה המתגוררת בפרוור מחוץ ללונדון. אביה של אופוריה הוא אלבני, ואחרי לידת בתם, גילו השניים שהיא עונה על פטיש אינסטגרם פופולרי מאוד ששניהם לא הכירו קודם לכן – תינוקות מעורבים.

באינסטגרם יש כמה וכמה חשבונות המוקדשים לתינוקות של הורים ממוצאים שונים, ולפי "באופיד", מנהלי החשבונות הללו עשויים להרוויח אלפי דולר בחודש דש ממודעות ומתשלומים של הורים שרוצים שישתפו תמונות של התינוקות שלהם. "כהורה, את רוצה שלילד שלך תהיה כל הוד מנות אפשרית", הסבירה סטאמפ. "אני לא עשירה, אני לא יכולה לשלוח אותה להארוורד, אבל אולי היא תגיע לשם בכוחות עצמה. אני לא יכולה להעניק לה דבר רים שחלק מההורים יכולים להעניק לה, או אני עושה מה שאני יכולה כדי שיהיו לה הודמ' ניות". סטאמפ סיפרה שמאז שאופוריה נעשתה כוכבת אינסטה היא קיבלה בגדים, מוצרי תינוקות ואפילו פנו אליה כמה סוכני דוגמנות. "רשתות חברתיות הן דבר שקיים וקורה, או בואו ננצל אותו לטובתנו", סיכמה.

אלף עוקביה, אמנם כבר בת ארבע (זקנת שבט תינוקות האינסטה), אבל הוריה פתחו לה חשבון משלה עוד ב-2016. "זה התחיל כמו כל ההורים", סיפר אבא משה ל"הצינור". "בהתחלה היינו שמים אצלנו תמונות שלה, פתאום אני שים היו מגיבים המון ואומרים למה אתם לא מעלים עוד. לא רציתי לחפור באינסטגרם שלנו יותר מדי, או אמרנו נפתח לה כזה, ומי שירצה – יעקוב. מהר מאוד זה נהפך למשהו הזוי מבחינת

מייק ואלכסנדר צ'אן, עושה בדיוק את מה שהוא מבטיח ומציף את הפיד בשלל צילומים הומוריסטיים ומתוקים להחריד של שני ילדיהם, לצד מאכלים שיגרמו גם לכל אדם שפוי בדעתו להויל ריה בניגוד למרבית החשבונות שהוזכרו עד כה, בחשבון זה הילדים לא מתאמצים להיראות יפים ושלווים. התמונות המוצלחות ביותר הן דווקא אלה שבהן הילדים מעוותים את הפרצוף או מרוחים בשקוללה. מיכאלה בוהארון, על 46.7

עוקבים. צ'נקו וכתה באהבת הגר' לשים הודות לרעמת שיער מפוארת עמה נולדה, שהפכה אותה ללהיט ויראלי בגיל ארבעה חודשים. בדצמבר האחרון היא כיכבה בקמפיין לחברת השמפו "פנטן" ביפו, ונהפכה לפרונטורית הצעירה ביותר אי פעם לשמפו אחד מחשבונות הפעוטות הח'ביכים הוא foodbaby, שמבטיח צילומים של "האוכל הכי טוב בניו יורק לצד התינוקות הכי חמודים בניו יורק". החשבון, שמפעיל הוג

של נטלי דדון, שבגיל שנתיים וחצי מחזיק בחשבון אינסטגרם עם כמעט 40 אלף עוקבים. "ברוכה הבאה לילדות שלי", מומינה שרת הביו.

מאינסטה להארוורד

לא מעט תינוקות, שלא נולדו להורים מפורסמים, עשו את זה בכוחות עצמם (או ליתר דיוק, הודות להוריהם). הבולטת שבהן היא היפנית בייבי צ'נקו בת השנה, שמטפחת חשבון עם כ-400 אלף

חופשה למחשבה

בשחוויה ותוכן נפגשים

מנויי הארץ? צאו לחופשה עם האנשים שאתם הכי אוהבים לקרוא

יום ראשון 31.3

15:00 - קבלת פנים וצ'ק אין

21:00-22:00 - שיחה "על הבר" עם אלון בן, עורך הארץ

יום שני 1.4

10:00-11:30 - שבו בבנסת ותשתקו

למה בכל זאת אסור למיעוט הפוליטי בישראל

ליותר על המשחק הדמוקרטי

שיחה עם נעה לנדאו, הכתבת המדינית,

ועודה בשאראת, כותב טורי דעה

12:00-13:30 - בעלי הדעה בישראל

מי באמת שולט בכלכלה הישראלית - הפוליטיקאים,

הטייקונים או הפקידים - ואיפה קולו של הציבור

שיחה עם מירב ארלוזורוב, פרשנית כלכלית

בכירה, ואיתן אבראל, עורך מגזין TheMarker

21:00-22:30 - דני רובס בהופעה

יום שלישי 2.4

10:00-11:30 - מלחמת תרבות

האם אפשר להפגיש בין פופולרי ואליטיסטי,

מתקדם ושמרני, שוליים ומרכז? האם גיבורי

התרבות של פעם היו שורדים היום? ולמה לא צריך

להתרגש מהקרבות המדממים בביצת הספרות?

שיחה עם ליסה פרץ, עורכת גלריה שישי ומוסף

ספרים, ובני ציפר, עורך תרבות וספרות

מלון כרמים 2.4-31.3

3,800 ₪

מחיר לזוג ל-2 לילות
על בסיס חצי פנסיון

ב

בטן

100 חופשים פתוח

להזמנות: *5200
haaretz.co.il/cramim2019

ישראל ISROTEL

האירוע הינו למנויי הארץ בלבד | מנוי יכול להזמין חדר אחד בלבד, כמות החדרים מוגבלת, כל הקודם זוכה | המחיר לזוג ל-2 לילות על בסיס חצי פנסיון וכולל כניסה לכל ההרצאות והאירועים של הארץ | אין כפל מבצעים/ הנחות | הארץ וישרוטל רשאים לעצור או לבטל את המכירה בכל עת | ט.ל.ח.

אמנותי עם חברה הטוב, המוזיקאי גרמי מיקוש, אשר חבר אליה לב" מה בשלב מסוים (בהופעה) ויצאה לסיבובי הופעות עולמיים לבד ועם חברותיה ל"מרץ", הופיעה בסרטים ובהצגות והיד עוד נטויה. כחצי שעה לתוך ההופעה אל-סקה העלתה לבמה, לקול צהלות הקהל, מעריצה אדוקה שבאה מחופשת ל"Little pound cake" - דמות של ילדת תחרויות יופי קאמפית וזועמת שאלסקה יצרה ב"מרץ לדראג של רופול" ובהמ" שך פיתחה בשיר מתוך האלבום שנושא את שמה, Poundcake. אחר כך נרשמה החלפת התלבוזות המסורתית, ואלסקה הפציעה כשמלה מנומרת שאחרי כחצי דקה נקרעה מעליה כמיטב מסורת הדראג בידי עובד במה חרוץ, והותירה אותה עם מחוך, מכנס נים ומגפי ברך מנומרים, תוך כדי שירת הסינגל החדש שלה Everything must be leopard print. הקהל בתמורה השתלל. ההופעה שלוש אנשים נמשכה רק מעט יותר משעה, אך היא הצ" חיקה, ריגשה, הרקידה ובעיקר גרמה לתחושה קלה של אופוריה. החומרים של אלסקה מורכבים בעיקר מהומור מודע לעצמו, מכ" דיחות על עצמה, על עולם הדראג ועל הדמויות המאכלסות אותו. הומור שלא לוקח את עצמו ברצי" נות אך מדי פעם מעוטר בהבלחות פוליטיות כמו דרישה לשכר הוגן לנשים (דרישה שזכתה לשאגות מצד הקהל) ובחשיפה רגשית של חייה הפרטיים והקושי שמלווה את ההצלחה והציפיות ממנה. אלסקה היא זמרת ופרפורמנ" רית עם סטאר-קואליטי נדיר, אך עם זאת היא מצחיקה ונגישה. האופן שבו היא חישמלה את "רדינג 3" לא השאיר ספקות - שמי יעל ואני מאוהבת בדראג קווין.

אלסקה ת'אנדרפאק. רדינג 3 תל אביב, 1.3

מופע

מלכה אמיתית

בזכות כריזמה מתפרצת, כישרון מוזיקלי מפותח וחוש הומור מתוחכם, הדראג קווין אלסקה ת'אנדרפאק חישמלה את מועדון "רדינג 3"

ויניל לבנה צמודה, פאה בלונדיי" גית ארוכה ומגב ביד, היא פתחה את המופע עם אחד השירים המר" כרים ביותר שלה, Your Makeup is Terrible. בדיוק כשעוצמת הצ" רחות עלתה אוקטבה, היא עצרה פתאום באמצע, קפואה, עם פה פתוח ומיקרופון ביד. מן הרמקו" לים בקע מונולוג פנימי שלה על כך שהיא שרה את השיר הזה על במות העולם כבר יותר מחמש שנים ואם לא הגיע הזמן להחליף פתיח למופע. כך, כבר בדקות הראשונות של המופע, הציגה אל" סקה את המאפיינים הבולטים ביותר באישיותה הבימתית: כרי" זמה מתפרצת, כישרון מוזיקלי מפותח ומעל הכל חוש הומור חכם ומתוחכם, שמתבסס לא מעט על לימודי המשחק שרכשה באוניברסיטת פיטסבורג. כשאלסקה הגיעה לעונה הח" מישית של "המרץ לדראג של רופול" היא היתה מוכרת בעיקר כבת הזוג של שרון נידלו - הזוכה של העונה הרביעית. היו לה גע" ליים גדולות למלא וציפיות כמעט בלתי אפשריות, אבל אט"א היא מילאה אותן, צולחת את כל האת" גרים וכובשת את הצופים עם הומור מלוכלך ומהיר לצד לוקים באוניברסיטת פיטסבורג.

היא עצרה פתאום באמצע, קפואה, עם פה פתוח ומיקרופון ביד. מן הרמקולים בקע מונולוג פנימי ובו היא תהתה אם לא הגיע הזמן להחליף פתיח למופע

אלסקה ת'אנדרפאק, שלוש בתל אביב צילומים: מגד גוזני

יעל אלבז

17 שה להסביר את האנרגיה שלוש ב"רדינג 3" בגמל תל אביב בלי להשתמש בסופרל" טיבים שמרגישים מעט קליש" תיים. נשים, גברים, מלכות דראג ומלכי דראג התייצבו במיטב מחל" צותיהם כדי לחזות באלסקה ת'אנדרפאק - בוגרת העונה הח" מישית של "המרץ לדראג של ר" פול" והמנצחת הגדולה של עונת האולסטאר השנייה של תוכנית הריאליטי המצליחה. עם פאייטים, עקבים, איפור מושקע, הדפסים צבעוניים, פאות ומניפות בצבעי הגאווה - הקהל כולו היה מחוץ, נרגש ונלהב, כאילו מינימום מד" נה או שר נחתו בארץ. כשעה לפני שהאורות כבו, האווירה אט"א התחילה להתח" מם. הדיגיי הצליח להרקיד את הנוכחים עם להיטים מפנתיאון הגיו" - מליידי גאגא, דרך קייטי פרי ועד לשירים של רופול. כאשר על המסך הוקרנו לוקים נבחרים מהעונות השונות של ה"מרץ לדר" ראג", הצעירים בקהל, שהצטופפו בקדמת הבמה כמה שעות טובות לפני תחילת המופע, צרחו בכזו התלהבות שכולם חשבו שאלסקה הופיעה בלי התראה. כך זה נמשך במשך שעה ארוכה, עד חצות. כאשר התחילו מופעי החימום, הקהל היה יותר מחם, יותר ממוכן. אחת אחרי השנייה עלו לבמה כוכבות הדראג המקומיות טלולה בונט, קיי לונג, סווי בום וגיאנה ראס. היו שם גם הדור הבא של הדראג המקומי: אנטון, קינג פלואיד סנואו, ועוד רבות וטובות. צרחות מוגזמות נרשמו כשציננה פטריוט וקימברלי סוואן עלו לבר" שות ומאופרות - האחת כמו נטע ברילי והשנייה כמו אלני פורייה - ושיחזרו על הבמה את שירי גמר האירוויזיון אשתקד על רקע סרטון של רגע הוכייה הגדול. האולם היה על סף פיצוץ. ואז עלתה אלסקה. עם כתר נוצץ לראשה, שמלת

"ריאיינתי את מיטראן ואת קלינטון, אבל אפלפלד הרשים אותי מכולם"

גבי לוי

במשך השנים תירגמה ולרי זנאטי לצרפתית את יצירותיו של אהרן אפלפלד, הסופר שכתב על השואה מבלי שדמויותיו איבדו את האנושיות. בראיון לרגל צאת ספרה, העוסק בחברותם האמיצה, היא מסבירה איך הפך לפופולרי בארצה

זנאטי ואפלפלד. "שינינו נאלצנו ללמוד לחיות בארץ חדשה". משמאל: עטיפת הספר צילומים: Hannah Assouline / Opale / Éditions de L'Olivier

אין צורת ביטוי טהורה יותר מהשתיקה", נהג לומר הסופר אהרן אפלפלד לידידתו והמ"ת תרגמת שלו, ולרי זנאטי. במשך השנים ניהלו השניים דיונים ארוכים בבחירת המלים הנכונות שבהן אפשר יהיה, אולי, לתאר את מה שלא ניתן לתיאור.

היא נולדה ב-1970, עלתה לארץ עם משפחתה בהיותה בת 13 וחיה בישראל שמונה שנים שכללו בחינת בגרות בעברית, שירות צבאי במודיעין וגם שנת לימודים באוניברסיטה העברית. בגיל 21 חזרה לצרפת. במשך שנים עבדה כעיתונאית ואף ודיווחה מהשטח בשנות ה-90 על מלחמות יוגוסלביה. ביה. מאז 2004 היא מקדישה עצמה לתרגום ולכתיבה, בעיקר לנוער. אחדים מספריה זכו להצלחה גדולה, קיבלו פרסים ואף עובדו לקולנוע. ספרה "ז'קוב, ז'קוב" ראה אור בעברית בהוצאת ספריית פועלים (תרגום: רמה אילון). בימים אלה היא עובדת עם היוצר שחר מגן ("סירנות") על סדרה שצילומיה יתחילו בארץ בסוף אפריל. השיחה עמה מתקיימת בעברית שוטפת לרגל צאת ספרה החדש בצרפת, "בצורר החיים" (הוצאת דה ל'אוליבייה), שבו היא מתארת את הקשר המיוחד שלה עם אפלפלד.

מתי כתבת את "בצורר החיים"?

"אהרן אפלפלד נפטר ב-4 בינואר לפני שנה. כבר ב-9 בינואר מיד עם חזרתי מההלוויה בירושלים, התחלתי את הכתיבה, כששתיקת היעדרו הדהדה באוזניי. שתיקה זו שהיתה כל כך משמעותית ביצירת, שאמרה את מה שלא ניתן לבטא במלים, הציפה אותי והרגשתי צורך לתעד את מה שהוא רצה להביע בחלל שנוצר."

את זוכרת את הפגישה הראשונה שלך עם אפלפלד?

"את ספרו 'תור הפלאות' קראתי עוד בשנת 2002. מצאתי בו עולם שנראה לי מוכר, מרכז אירופה לפני מלחמת העולם השנייה — אולי רינה, אולי פראג, עולמם של קפקא, של פול צ'לאן, עולם שבו קיים סוד שאותו רציתי לפענח. ב-2004 הציע לי המו"ל אוליבייה כהן שהכיר את אפלפלד לתרגם את 'פתאום אהבה' מיד התקשרתי אליו מפריו ואמרתי לו עד כמה אני שמחה לתרגם אותו ושווה כבוד בשבילי. מאז תירגמתי 11 ספרים שלו. בביקורי בארץ באביב של אותה שנה נפגשנו בבית אנה טיכו בירושלים ואין מלים לתאר את הרושם שעשה עלי: כעיתונאית ראייתי את פרנסואה מיטראן, את ביל קלינטון, אבל אפלפלד הרשים אותי יותר מכולם. נוצרו בינינו יחסים חמים,

מבוססים על חברות, אחווה, הבנה. אולי חיברה בינינו העובדה ששינינו הגענו לארץ בגיל 13, נאלצנו ללמוד לחיות בארץ חדשה, לדבר שפה חדשה, לאמץ זהות חדשה. כאילו נפגשו 'דיוקן' ו'דיוקן' עצמי' לארוחת צהרים."

את זנאטי הכיר לי ידיד שלה, שחקן הקומדי פרנסו' אריק ו'נובו, בזמן סיורם בארץ של שחקני התיאטרון המהולל בנובמבר האחרון. בהופעה בקאמרי הקריא ו'נובו קטע מספרו של אפלפלד "ימים של בהירות מדהימה". רציתי להפתיע אותו בקריאת הטקסט המופלא שנגע בי למרות שהרקע שלי שונה, אמר אחר כך, "אלא שאיחרתי את המועד כי הוא נפטר חודשים ספורים לפני בואנו". לדברי זנאטי, "זה מוכיח את היכולת של אפלפלד לגעת באוניברסלי ולא רק ביהודים או ניצולי שואה."

כיצד את מסבירה את ההערך כה העצומה אליו בצרפת?

"אפלפלד חווה הכל, את הדברים היפים ביותר אך גם הנוראים ביותר. הצרפתים רואים בו סופר גדול שמצליח לצייר עולם מורכב,

כמעט קפקאי בכלים פשוטים. למראית עין. בשנת 2004 הוא קיבל את פרס מדיסיס החשוב על ספרו האוטוביוגרפי 'סיפור חיים'. הגישה שלו לאנושות היא מלאת חמלה, חסרת אידיאולוגיה כי לדעתו 'אידיאולוגיה הורסת את השפה'. הוא לא העמיד עצמו כ'עד' להרס העם היהודי שיומו הנאצים, הוא לא מתעד סיפור היסטורי אלא מספר הכל ממבטו של ילד שמאבד לפתע את כל עולמו, ואינו מנסה לפענח את המלחמה כי הוא ילד. החוויות הנוראיות שעוברות עליו מסופרות במלים של ילד כשההיסטוריה מעומעמת אי שם ברקע. עולמו הפנימי מתחלק אך ורק בין 'הטוב' ו'הרע'. האיכרים שנותנים לו לפעמים מחסה, או מושיטים לו כוס מים נהפכים לסמל האהבה והטוב. אך כשאותם איכרים מרביצים לו ברשעות הם התגלמות הרע. החוויות אינן מסודרות לפי זמן או מקום, הוא מתאר חוויות של חורשים או של רגשות ולא של מלחמה או היסטוריה המתרחשות סביבו. בעצם הוא נפרד מהכלל, מהשישה מיליון, ומעביר את חוויותיו של,

של הילד."

האם לא קל יותר לצרפתים להתמודד עם השואה באמצעות סיפוריו של ילד יהודי בזמן המלחמה — ילד שאינו מאשים אף אחד? אולי כתיבתו מלאת החמלה של אפלפלד משחררת אותם מרגשות אשמה חבוים.

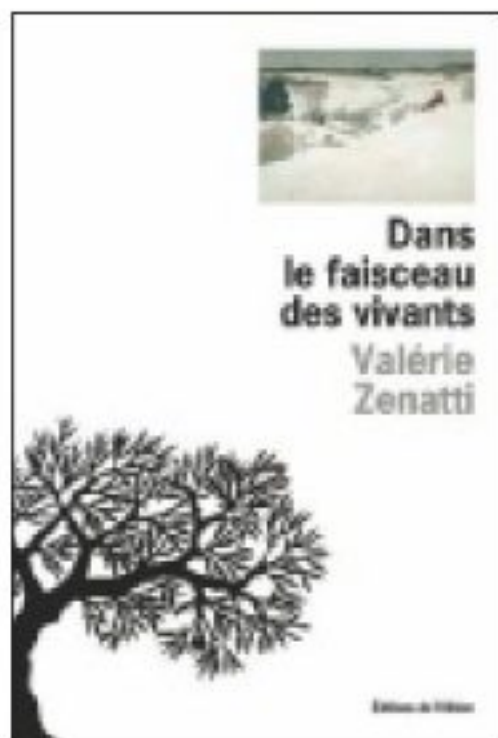
"כשנסענו יחד ברחבי צרפת כדי לקדם את ספריו הוא הופתע תמיד שכל כך הרבה צרפתים מתעניינים בו. הצרפתים אינם רואים בו 'סופר שואה' אלא סופר של תחושות, של מסתורין. הוא גם סופר של אור — האור שבא מב'חוץ וגם מבפנים. אותו אור שרואה תיאור ב'ימים של בהירות מדהימה' כשהוא יוצא לראשונה מהמחנה. אפלפלד אכן מאפשר לקוראיו להיכנס לסיפורו מבלי להאשים אף אחד. הוא מחפש את הצד האנושי בכל אחד, ביהודי הנרדף אך גם בקאפו שאולי דואג למשפחתו, לחייל הגרמני שאולי מפחד בעצמו. בצרפת מקשיבים לפן האירופי שלו שנע בין רוחניות לבין תחושה של ריקנות, של אובדן, מעריכים גם את ההעזה שבו, כמו בספרו 'פריחה פראית' של הילד."

סיפורם של אח ואחות שביניהם סיפור אהבה, דמויות המזכירות את גיבוריו של פוקנה בשביל הקורא בדרום מערב צרפת — אפלפלד אינו מדבר על השואה — אלא על רוחניות, במידה מסוימת נוצרית, וזה לא מפליא: נסעתי לעיר הולדתו צ'רנוביץ שהיתה פעם בצד מזרחי ביתור של האימפריה האוסטרו-הונגרית, ולמראה הכנסיות והקתדרלות, השירים הכנסייתיים הבנתי כי בילדותו הכיר למעשה יותר נוצרים מאשר יהודים."

כיצד לדעתך היה מגיב אפלפלד למשמע קולות האנטישמיות העולים מצרפת ומשאר אירופה?

"אהרן ידע לזהות את הרגשות האנטישמיים העמוקים ביותר, אלה הנובעים מהדת הנוצרית, ואפילו בצרפת שהיא מדינה חילונית יש לאנטישמיות שורשים דתיים. אני מודעת שברגעים של משבר כלכלי-יחברתי מתעוררות מיד הפנטזיות הישנות של ממון, שליטה ושנאה ליהודים. אני גרה ליד ה'בנק דה פראנס' ובאחרונה מישור כתב על דלת הזכוכית:

זנאטי: "הצרפתים אינם רואים בו 'סופר שואה' אלא סופר של תחושות, של מסתורין. הוא גם סופר של אור — האור שבא מבחוץ וגם מבפנים"

"אני רואה את פניה היפות של צרפת, שאינן אנטישמיות, ויש בה חברה פלורליסטית. אהרן בוודאי היה רואה בכך תקווה גדולה"

במשך כל השנה אני מרצה על ספריי בכל רחבי צרפת בבתי ספר בפני ילדים ונוער, וגם בחנויות ספרים כשאני מציגה ספר חדש. אנשים מתעניינים בספרים, קוראים, לומדים. אני מגלה סקרנות ורצון לדעת אצל כל הקהלים, גדולים קטנים. אני רואה את פניה היפות של צרפת, זו שאינה אנטישמית, אלא חברה פלורליסטית, קוסמופוליטית, פתוחה ומגוונת. אהרן בוודאי היה רואה בכך תקווה גדולה."

אחיה: דוד אבריו // צילום שחוליק כלח

edzcoil

**"לצאת
מבלי
לחזור!"**

מחווה ליהודי
ארצות ערב
ואיראן

שלישי
בחוץ"א
5.3

רפואה עממית, מאגיה
וכישוף במרחב האיראני
ד"ר צילה זו בר-צור

מיצב ענק הכולל כ-100 מוצגים נבחרים, העוקב אחר העושר התרבותי של הקהילות היהודיות במרחב המוסלמי עד לעלייה לישראל

מוזיאון ארץ-ישראל תל-אביב

לפרטים נוספים, שעות פתיחה ואירועים מיוחדים: www.eretzmuseum.org.il

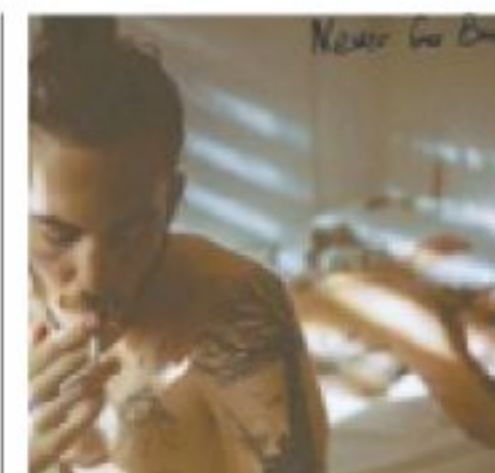
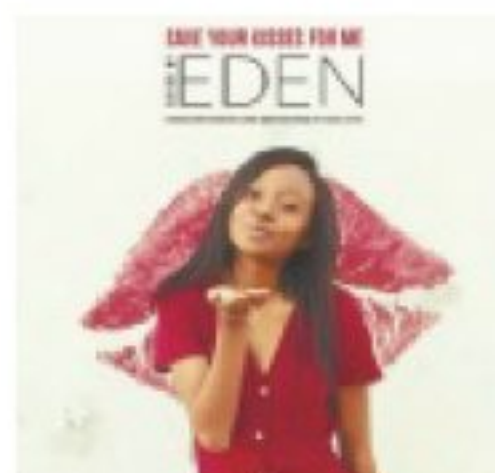

ס י נ ג ל י ם

בן שלו

אי אפשר שלא לזמזם

דניס לויז מעניק משמעות חדשה למלה "קליט", ברי סחרוף מיטיב לבצע שיר של רוני סומק ועדן מאכזבת

**"Save Your Kisses – עדן
For Me"**

ברי סחרוף – "יסמין.
שיר של נייר זכוכית"

דניס לויט –
"Never Go Back"

כשעדן אלנה (או עדן, כפי שהיא ממוגתת עכשיו) הוציאה לפני חודשיים שלושה את הסינגל הראשון והמוצלח שלה, "Better", נוצר הרושם שהיא עושה את הדבר הנכון, מפרכת את הויהי האוטומטי שלה עם העולם הטלוויזיוני-קאוריסטי של "אקס פקטור", התוכנית שבה התגלתה (וזכתה), ועוברת אחת ולתמיד אל המגרש של הפופ הצעיר והמקורי. אבל מתברר שקשה להשתחרר מההויה של "אקס פקטור". הסינגל החדש של עדן, השני שלה בסך הכל, הוא קאור ל"Save Your Kisses For Me" של "Brotherhood of Man", וזו כה האירוויזיון של 1976. עדן הקליטה אותו בויקה לאירוויזיון המתקרב, אבל כששומעים אותה שרה את השורות הראשונות, נדמה שיעוד רגע נשמע את הקהל באולפן של "אקס פקטור" יוצא מגדרו בהתלהבות מביימת, כמקור בל בתוכנית. עדן בת ה-18 היא זמרת טובה, יש לה מעט חן בביצוע שלה, אבל עצם הבחירה לחזור אל הקאוריסטים כל כך מהר מאכזבת, וגם השיר עצמו, המקסים במתיקותו, הוא מסוג השירים שאין מה לחפש בהם רבדים לא מוכרים, כי אין כאלה.

לגדולי המוזיקה הערבית של
המאה ה-20 יש נוכחות קבועה
בשיריו של רוני סומק. למשל,
"אלכוהול מפרק את 'קליאופטרה'
של עבד אל-והאב" ("סולו עראק",
הלהיץ יאיר דלאל). השיר "יס-
מין, שיר על נייר וזכוכית", בביצוע
של ברי סחרוף, הוא הסינגל הרא-
שון מתוך אלבום חדש משיריו של
סומק, בהצלחתו והפקתו של חיים
רחמני, והוא נפתח במלה אחת:
פיירו. הלחן של רחמני, בחוכמה
רבה, מאפשר לה להדהד במשך
כמעט עשר שניות — נצח במושגים
של שיר פופ. אחרי שיצרה סביבה
שדה קרינה מוזיקלי-אסוציאטיבי,
אפשר להמשיך הלאה: אל הטבע
המיתי ("מרימה שפתיים לשמים
שימטירו יסמין") ואחר כך אל המ-
ציאות הממשית ("אני שומע אותה
במכונית של מוחמד / בצהרי רחוב
אבן גבירול"). מוחמד הוא המשורר
מוחמד חמזה ע'נאים, והזמר שמו-
ליך את התמונה הזאת בקולו הנ-
מוך הוציא לפני עשר שנים אלבום
משירי אבן גבירול — וגם נולד,
בדיוק כמו ע'נאים, ב-1957. בשיר
שמדבר על שותפות בין יהודים
לערבים ואת לא בהכרח עובדה
חסרת משמעות. האלבום, "מדר-
כות מפיקות חשמל", ייצא בסוף
מאָרס.

הסינגל החדש של הכוכב
הבינלאומי דניס לויד, הוא
ניר טיבור מרמת גן, הוא אחד
הלהיטים הגדולים ביותר בארץ
כרגע. זה לא רק מקדם הכוכבות
של לויד, אלא גם העובדה שה-
שיר החדש הוא חתיכת "תולעת
אוזן". אפשר להשתעמם משי-
ריו של לויד, שעשויים תמיד
לפי תבנית מוזיקלית בסיסית
וצפויה, אבל אי אפשר שלא
להכיר בכך שהוא מעניק משמ-
עות חדשה למלה "קליט". נסו
והיזכחו.

לא צריך לשמוע פעמיים.
חצי דקה אחרי שמקשיבים
לשיר בפעם הראשונה, אי אפ-
שר שלא לזמום את הפזמון,
שחוזר בערך 4,000 פעמים בה-
משך השיר. אחר כך נסו
להיפטר ממנו. זה לא פשוט.
"איי נוור גו בק נו נו / איי
נוור גו / איי נוור גו בק". זה סוג
של וירוס. מוזיקלית, כאמור, זה
די משעמם, אבל עם שירה חזקה
ויחדה, קצביות מוצלחת של זי-
נוק ועצירה וכמה שורות חמור-
דות בספרדית, השיר הזה הוא
תולעת חיובית בסך הכל. בניגוד
ל-90% מהשירים שלו, לויד
נמנע הפעם מהמלה "Fuck" גם
זה מרענן.

צילומים: מאי משה / עיצוב גרפי: יוני לוי, ארט: רוני סומק / עיצוב: אלעד אלחרר,
Arista Records / MTFKR Ltd. / Sony Music Entertainment

סרטו של יותם בן־דוד התקבל ל"אטלייה סינפונדסיון" של פסטיבל קאן

איתי שטרן

"עם הזמן והמרחק", סרטו של הבמאי יותם בן־דוד, התקבל ל"אטלידה סינפונדסיון" של פסטיבל קאן. התוכנית נוסדה בפסטיבל הצרפתי ב-2005 כדי לסייע ליוצרים, מנוסים וחסרי ניסיון כאחד, לגייס מימון ולהשלים פרויקט שעליו הם עובדים. 15 היוצרים הנבחרים מוזמנים לשהות במשך שבוע בפסטיבל היוקרתי

כדי ליצור קשרים עם משקיעים כסריטהם. פסטיבל קאן ה-72 ית-
קיים בין 14 ל-25 במאי: בראש חבר
השופטים יעמוד הבכאי המקסיקאי
אלחנדרו גונסלס איניארטו.
"עם הזמן והמהרה, הפקה של
חברת "לה בל אפיר" הצרפתית
והמפיק ז'רום בלסון, מתרחש
באזור עמק האלה שבו גדל בן-דוד
המתגורר כיום בפריז. העלילה
מספרת על צעיר שחוזר אל בית
משפחתו במושב אחרי שנפרד מבן

שיר ביום

פיקאסו / מיקי הראל

אפשר שרק פיקאסו
מספר לי ציורים
ברגע זה
אצלי בצד ימין
כואב סגל עמוק
גופי חלון מעגן
זרועות שמוטות
איני נעה כלל
כפות ידי לצדי גופי
ענקיות

מתוך "נקרע ענן לאלפי כבשים", הוצאת ספרי ניב
מיקי הראל היא משוררת ישראלית

הכי אהבתם

כתבת "גלריה"
הכי נקראת
באתר "הארץ"
בשבוע שעבר:
בעקבות מחאת
הסטודנטים,
בוטלה הופעה של
שפיטה באקדמית
תל אביב-יפו
(איתי שטרן)

צילום: אורטל דהן

התעמלות בוקר

1. מהי ביבליומאניה?
 2. מהי ביבליופאגיה?
- תשובות בעמ' 2

יוצאים מהבית

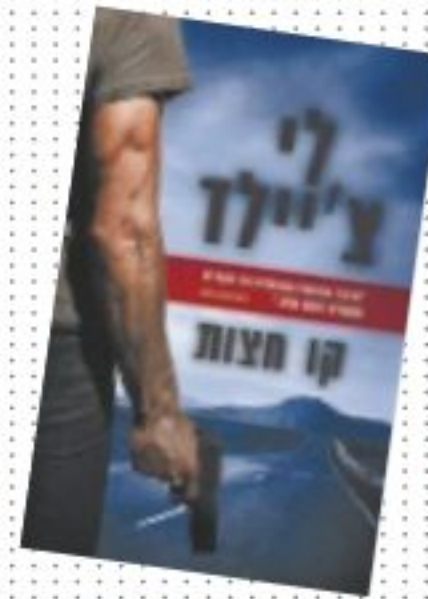

טלוויזיה.
כשבנותיהם נחטפות
ערב חג ההודיה,
שני חברים טובים
עושים הכל כדי
למצוא אותן.
"אסירים" מ-2013
ישודר ב-22:00
בערוץ 4

קולנוע. גבר שאשתו עוזבת את הבית ללא
הודעה מוקדמת מתקשה להתמודד עם גידול
שני ילדיהם. "המאבקים שלנו" של גיום סנו
יוקרן ב-18:00 בסינמטק ירושלים כחלק
משבוע קולנוע פרנקופוני

תיאטרון. נערה יהודייה בטנג'יר נקרעת
בין אהבתה לבין אמונתה. המחזמר
"סוליקא" יוצג ב-20:30 בקיבוץ יגור

ספר. ג'ק ריצ'ר,
הבלש הספרותי של
לי צ'יילד, ממשיך
בעלילות המתח שלו.
הפעם זהו הספר "קו
חצות" (הוצאת כנרת
זמורה ביתן) בעיירה
קטנה בוויסקונסין

אינסטגרם. הצלמת
השוודית אסה סיוטרם
מתעדת קרקסים,
נופים, ילדים ונשים.
asasjostromphotography

מחול. "GO", מופע
שיצרה הכוריאוגרפית
גלית ליש ובו רוקדות
נשים מבוגרות, יועלה
ב-19:30 במרכז סוזן
דלל בתל אביב

קלאסי. התזמורת הסימפונית ראשון לציון
תנגן את היצירה "כרמינה בורנה". 20:00,
המשכן לאמנויות הבמה בתל אביב

רדיו. בתחנת פראנס מיוזיק אפשר לשמוע קונצרטים
וגם לראות כמה מהם. francemusique.fr

הכין את המדור: איתמר זהר; התעמלות בוקר: חגי חיסרון

צילומים: Haut et Court, אי-פי, אלי פסי, עיצוב עטיפה: אמרי זורטל/הוצאת כנרת זמורה דביר, מתוך חשבון האינסטגרם של Asa Sjostrom

sudoku © Puzzles by Pappocom

סודוקו

פתרונות: 1.3.2019

5	8	7	1	6	9	3	2	4
3	6	4	8	7	2	1	5	9
2	9	1	4	3	5	8	7	6
4	2	8	6	9	3	7	1	5
6	5	3	7	8	1	4	9	2
1	7	9	2	5	4	6	3	8
7	1	6	5	2	8	9	4	3
8	3	2	9	4	7	5	6	1
9	4	5	3	1	6	2	8	7

בינוני

4	1	2	9	6	7	3	8	5
7	6	3	4	8	5	2	9	1
8	5	9	1	3	2	6	4	7
1	3	5	2	9	8	4	7	6
6	8	4	3	7	1	9	5	2
9	2	7	6	5	4	1	3	8
5	9	6	8	1	3	7	2	4
2	7	1	5	4	9	8	6	3
3	4	8	7	2	6	5	1	9

קל

לוח המשחק הוא ריבוע המחולק ל-81 משבצות. תשע שורות אופקיות ותשעה טורים אנכיים. כמה ספרות רשומות כבר בחלק מן המשבצות. המשימה היא למלא את כל שאר המשבצות הריקות בספרות 1-9 כך שבכל שורה, בכל טור, ובכל בלוק (קבוצה של תשע משבצות המסומנות בקווים מודגשים) יהיו כל הספרות, מ-1 ועד 9. אף אחת מהספרות לא תחזור על עצמה באותה שורה, באותו טור או באותו בלוק. פתרון, טיפים וגירסה ממוחשבת של הסודוקו ניתן למצוא באתר: www.sudokubum.com פיתוח: יאיר אבן-אור

קשה

								9
		9	6	8				
5	3	8	1			6		
			3	7	4			
9	2						7	4
					9	3	5	
			2			8	7	5
						7	1	2
3								

קשה

		9	2	8				
		7		9	5			
		1	6		2			9
6	2	9					5	
					1			
			1				3	2
9				3			7	4
				7	2		6	
					4	8	1	

בינוני

3.3.2019

ראשון

"ג'וני גרינווד מ'רדיוהד' שם כובע קאובוי ועשה לנו תאורה"

אין לו בדיחות בשלוק, הוא מתבאס אם לא יוצא לו שיר כל כמה ימים וגם אחרי שהופיע עם "רדיוהד", מול עשרות אלפי צופים – עדיין התרגש מהקהל בחיפה. **דודו טסה** התייצב מול העדשה של **"גרופית"** וסיפק הצצה לא מצונזרת לכל מה שהלך לפני ואחרי ההופעה

"אין על הארץ. פה אוהבים אותנו, שם אתה צריך לכבוש. 30 אלף איש כל הופעה, אתה לא באמת רואה את הפרצופים.

כשחזרנו הופענו בזאפה חיפה. פתאום אנשים ישבו ליד והסתכלו, זה לא פחות מלחץ"

"בטור עם 'רדיוהד', ג'וני (גרינווד) שאל איפה התאורן שלנו ועניתי שלא באנו עם אחד. אז הוא שם כובע קאובוי כמו של יהודה קיסר, וממש לפני ההופעה הוא עשה לנו תאורה ואז עלה 'לנגן'. זה היה ממש רגע מגניב. כבוד!"

"אני מאחל לעצמי שאוכל להרפות. אם כמה ימים אני לא כותב שיר אני כועס על עצמי מאוד או מרגיש שאני כבר לא יכול לעשות את זה. יש אצלי משהו לא בריא בצורך הזה ואני רוצה להיפטר ממנו. וכמובן, יש את אשתי האהובה והילדים שאני חולה עליהם – שיהיו בריאים"

"גדלתי על יהודה קיסר, רציתי להיות יהודה קיסר באופן מסוים כשהייתי ילד. אני מאוד אוהב אותו, מכיר אותו אישית מאז שהייתי בן 13, שזה עוד מעט 40 שנה. אה, לא, זה 30! סליחה, מחילה! 30 שנה, זה גם הרבה"

"הדבר שהכי קשה לי איתו בהופעות זה תקשורת עם הקהל. אני כמעט לא מדבר. אני לא איש מצחיק ואין לי בדיחות בשלוק. לשיר אתה מוצא כל פעם זווית אחרת. חוזר לסיטואציה בה כתבת אותו, מנסה להרגיש מה הרגשת... לשיר סתם אני לא יכול, זה משעמם אותי, אז לדבר? על אחת כמה וכמה"

